

22. d.

BELÜGYMINISZTERIUM

Szám: 10—21/12/1973.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

ÖLTÖZKÖDÉSI SZABÁLYZAT

a rendőrség, a tűzoltóság és a kormányőrség
hivatásos személyi állománya részére

BELÜGYMINISZTERIUM KIADVÁNYA

1973.

200-247/74.

ÁBTL - 4.2 - 10 - 21/12/1973 /1

7 Felügyeleti O.
2. Titkos!

Martaly, Bilo
74.V.24.

Sivardi

Hornósti

Kovács

Kovács

Kovács

Kovács

Kovács

Kovács

Kovács

Kovács

Szám: 10—21/12/1973.

A MINŐSÍTÉS MEGNEVEZÉSE
az 1995. évi LXV. tv. 23. §-a
figyelemmel

ÖLTÖZKÖDÉSI SZABÁLYZAT

a rendőrség, a tűzoltóság és a kormányőrség
hivatásos személyi állománya részére

BELÜGYMINISZTERIUM KIADVÁNYA

1973.

BELÜGYMINISZTERIUM

Szám: 10—21/12/1973.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

12. számú

PARANCSA

Budapest, 1973. július hó 16-án.

Tárgy: A Belügyminisztérium hivatásos állományának Öltözködési Szabályzata.

A Belügyminisztérium hivatásos állományának Öltözködési Szabályzatát kiadom és

MEGPARANCSOLOM:

1. A személyi állomány — rendfokozatra, beosztásra és ruházati alapellátási normatípusba sorolásra tekintet nélkül — köteles az ÖLTÖZKÖDÉSI SZABÁLYZAT-ban (a továbbiakban: Szabályzat) foglalt előírásokat betartani. A Szabályzat előírásai az állami tűzoltóság területi szerveihez beosztottakra is vonatkoznak.

Az egyes testületekhez tartozó, egyenruha viselésére jogosultak csak a testületüknél rendszeresített egyenruházati cikkeket viselhetik. A megszüntetett, vagy a rendszeresítettől eltérő, más egyenruházati cikkeknek egyenruházatként való viselése tilos.

2. A közvetlen szolgálati eljárók felelősek a szolgálatban levő, továbbá a közös rendezvényen részt vevő beosztottaik egyöntetű és kulturált öltözködéséért. Az öltözet összetételét — a szolgálati követelményekre és a rendezvényekre való tekintettel — a Szabályzat 1—5. táblázatainak figyelembevételével kell elrendelni.

3. A parancsnokok gondoskodjanak, hogy beosztottaik az öltözködés szabályait megismerjék és betartsák. Ezért a Szabályzat oktatását

- a hivatásos állomány részére első esetben azonnal, majd későbbként a továbbképzés keretében,
 - az iskolákon és a tanfolyamokon a tantervek keretében,
 - a próbaidős szolgálatot ellátók részére az alkalmassági vizsgáztatás keretében
- kell megszervezni.

4. A parancsnokok az egyenruha viselésére jogosult nyugállományba helyezetttekkel a Szabályzat előírásait ismertessék, azok betartására a figyelmüket hívják fel.

5. A BM II. főcsoportfőnökét (a rendőrség egészére vonatkozóan) a BM Tűzoltóság országos parancsnokát és a Kormányőrség parancsnokát felhatalmazom, hogy a testületükhöz tartozó személyi állomány részére az újonnan rendszeresített ruházati cikkek viselésére a Szabályzatban meghatározott általános elvek figyelembevételével, intézkedéseket adjanak ki.

6. A BM Határőrség országos parancsnoka az alárendeltségébe tartozó személyi állomány részére a jelen parancs és a Magyar Néphadsereg öltözködési szabályainak figyelembevételével, a Határőrség Öltözködési Szabályzatát adja ki.

7. Ez a parancs és a Szabályzat kiadása napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 8/1961. számú miniszteri parancs és az azzal kiadott Öltözködési Szabályzat hatályát veszti.

Benkei András s. k.
belügyminiszter

Készült: 3000 példányban.

Kapják: Elosztó alapján.

I.

ALTALÁNOS SZABÁLYOK

1. A Belügyminisztérium szerveinek hivatásos állományú tagjait öltözködés tekintetében

- a) egyenruhás
- b) vegyesruhás és
- c) polgári ruhás

normatípusba lehet besorolni.

Azt, hogy a különböző szolgálati beosztásokra milyen ruházati alapellátási normatípus érvényes, a hatályos szervezési állomány-táblázat határozza meg.

2. Egyenruha viselésre jogosultak:

- a) a hivatásos személyi állományban levő tábornokok, főtisztok, tisztok, zászlósok, tiszthelyettesek és tisztesek, akiket állományparanccsal egyenruhás vagy vegyesruhás normatípusba soroltak;
- b) az iskolák hallgatói (növendékei) — ruházati normatípusba való besorolásuktól függetlenül — az iskolák rendtartásában meghatározottak szerint;
- c) a BM Központi Klub szimfonikus zenekarának tagjai jelmezruhaként a zenekar fellépései (hangverseny, térzene) alkalmával;
- d) a nyugállományba helyezett, kivéve akiket fegyelmi, becsületbíróági vagy büntetőeljárás folytán helyeztek nyugállományba, vagy aki az egyenruha viselésére méltatlanná vált és attól utólag eltiltják.

Az egyenruha viselésére jogosultak csak a szervüknél — külön utasításokkal — **rendszeresített** egyenruházati és felszerelési cikkeket viselhetik.

3. Az EGYENRUHÁS normatípusba soroltak szolgálatban mindenkor egyenruhát kötelesek viselni, kivéve amikor a parancsnok szolgálati érdekből, továbbá a 6—7. pontokban foglalt egészségügyi okokból polgári ruha viselését rendeli el.

4. A VEGYESRUHÁS normatípusba soroltak szolgálatban általában polgári ruhát viselnek. Részükre az egyenruha viselése kötelező:

- ha díszelgő egységbe lettek beosztva,
- ha a díszszemlén vagy a katonai jellegű ünnepségeken való megjelenést hivatalból rendelték el,
- felügyeleti szolgálatban,
- ügyeleti szolgálatban, ha az ügyeleti utasítás azt előírja,
- külső rendészeti szolgálat teljesítésekor,
- tanácsuléseken, ha ott a BM valamely szervét képviselik,
- katonai bírósági tárgyalásokon, ha ott ülnökként vesznek részt,
- áthelyezés és vezénylés esetén a parancsnoknál történő első jelentkezéskor.

Az előjáró a vegyesruhás normatípusba soroltak részére az egyenruhában való megjelenést kötelezően elrendelheti:

- nemzeti ünnepek alkalmával rendezett ünnepségeken,
- közületi és társadalmi szervek rendezvényein, ha azokon a BM-et vagy annak valamely szervét képviselik,
- kitüntetések adományozásakor, akkor is, ha ott vendégként jelennek meg,
- ellenőrzések, szemlék, vizsgálatok alkalmával,
- ügyfelek fogadásakor (esetenként vagy rendszeresen),
- szakmai értekezleteken,
- minden olyan esetben, ha az a szolgálat érdekében szükséges.

5. A POLGÁRI RUHÁS normatípusba soroltak ruházatának mindig az adott szolgálati feladat követelményeihez kell igazodni. Ennek érdekében megfelelő mennyiségű és változatos öltözködést biztosító polgári ruházati cikkekkel kell rendelkezniük. Az operatív (nyomozó) szolgálatot ellátók csak kifejezetten polgári eredetű és jellegű ruházati cikkeket viselhetnek.

Az operatív dolgozóknak tilos olyan egyenruházati eredetű öltözeti cikkek viselése (még átalakított formában is), amelyekből testületi hovatartozásukra következtetni lehet.

6. Azokat a megrokkant, illetve a testileg fogyatékosná vált egyenruhás vagy vegyesruhás személyeket, akiknek végleges

vagy átmeneti testi fogyatékoságát a BM orvosa megállapította és egyenruhát nem viselhetnek, polgári ruhás normatípusba kell átminősíteni. Részükre az átminősítés megtörténteig a polgári ruha viselését engedélyezni kell.

7. Az egyenruhás és a vegyesruhás nők a terhesség 3. hónapjától a szülésig polgári ruházatot viselhetnek. **Terhesség miatt az eredeti besorolást megváltoztatni (polgári ruhás normatípusba át-sorolni) nem szabad.**

8. Az állásukból **fegyelmi eljárás során felfüggesztett** egyenruhás és vegyesruhás személyek a fegyelmi ügyük befejezéséig **egyenruhát nem viselhetnek.**

9. A nyugállományba helyezettnek az egyenruhát csak a derékszíj és állományjelzés nélkül az **ÖLTÖZKÖDÉSI SZABÁLYZAT** rendelkezéseinek kötelező betartásával viselhetik.

A Belügyminisztériumon kívül létesített munkaviszony vagy más kereső foglalkozás során, továbbá külföldre való utazás alkalmával **egyenruhát nem viselhetnek.**

10. **Egyenruházati cikkeket polgári ruházati cikkekkel vegyesen viselni nem szabad.**

Egyenruházati eredetű cikkeket polgári öltözetként csak az egyenruha jellegétől megfosztva (paszpolozás, címeres gombok, hajtókák stb. nélkül) szabad viselni.

11. Hivatali helyiségben csak az adott szolgálati követelményeknek, illetve a BM szerv jellegének megfelelő tiszta és kulturált öltözet viselhető. A szerv tekintélyét sértő izléstelen, kopott, gyűrött ruházat (rövidnadrág, sportmelegítő, ingnélküli atlétatrikó, tornacipő stb.) viselése tilos.

12. Öltözködési könnyítések, mind az egyenruha, mind a polgári ruha viselésénél megengedhetők az alábbiak szerint:

a) Egyenruha viselése esetén:

- **szolgálatban**, (alakzatban és alakzaton kívül) könnyítéseket a parancsnok engedélyezheti,
- **szolgálaton kívül**, nagy melegben — lakott területen kívül és utazás közben — a sapka, a zubbony és a nyakkendő levehető, étkezéskor a zubbony kigombolható, laktanyán belüli étteremben levethető.

b) Kabát nélkül az előjárónál jelentkezni, ügyfeleket fogadni, továbbá hivatalos vagy társadalmi szervek fogadásain meg-

jelenni nem lehet. Polgári ruha viselése szabadban mindig az időjáráshoz és a körülményekhez igazodhat. Hivatali helyiségben nyáron kabát nélkül (ingben) is szabad tartózkodni.

13. A rendszeresített egyenruházat az évszakhoz és az időjárási viszonyokhoz alkalmazkodó öltözködési lehetőséget biztosít.

Különböző alkalmakkor és időszakokban az egyenruhás öltözetek lehetnek:

a) viselési alkalom szerint:

- szolgálati,
- dísz-,
- társasági és
- megengedett öltözetek.

b) viselési időszakok szerint:

- nyári,
- téli és
- átmeneti öltözetek.

A viselési időszakok:

— nyári időszak:	június	1-től szeptember	15-ig
— téli időszak:	december	1-től március	15-ig
— átmeneti időszak:	március	15-től június	1-ig
és	szeptember	15-től december	1-ig

Ha a megjelölt időszakban az átlagos hőmérséklettől lényeges eltérés mutatkozik (pl. az átmeneti időszakban a hőmérséklet $+20^{\circ}\text{C}^{\circ}$ fölé emelkedik vagy $+5^{\circ}\text{C}^{\circ}$ -ra csökken) a szervek vezetői saját hatáskörben intézkedjenek az időjáráshoz alkalmazkodó egységes öltözködés elrendeléséről.

A hőmérséklet váratlan csökkenése vagy emelkedése esetén az öltözet meghatározása a közvetlen parancsnokok hatáskörébe tartozik.

Az egyenruházatokat a viselési alkalmakat és időszakokat alapul véve az 1—5. számú táblázatok szerint kell viselni.

14. Az egyenruhát viselő személyi állomány szolgálati vagy díszöltözetének egyöntetűségéről a helyi szervek parancsnokai kötelesek gondoskodni.

Az egyöntetű öltözködés elrendelésére jogosultak:

- a belügyminiszter, a BM egész állományára országosan,
- a testületi országos parancsnokok (rendőrségnél a BM II. főcsoportfőnöke) a testületekre vonatkozóan országosan,
- a helyi parancsnok (megyei, városi, járási stb. parancsnok) működési területére vonatkozóan.

Az illetékes parancsnok (vezető) e hatáskörét másra átruházhatja.

Közös szolgálat teljesítésekor vagy díszelgéskor az egyöntetű egyenruhás öltözködést — ha arra felsőbb utasítás nincs — a szolgálatban vagy díszelgésben részt vevők parancsnokai közösen határozzák meg.

15. A közvetlen szolgálati előljárók felelősek beosztottaik öltözködéséért. Kötelesek ellenőrizni, hogy ruházatuk megfelel-e az adott szolgálati követelményeknek, illetve a belügyi szerv jellegének. **Meg kell követelni, hogy a belügyi dolgozók ruházata mindig jó állapotban, tiszta és kulturált legyen.**

16. A határőrség személyi állománya — hivatásos és sorozott — részére az öltözködési előírásokat — a Magyar Néphadsereg öltözködési előírásaival és a jelen szabállyal összhangban kiadott — a Határőrség Öltözködési Szabályzata tartalmazza. A szabályzat előírásai — értelemszerűen — a BM Karhatalom és a BM Tartalékos Tisztképző Iskola keki ruhás személyi állományára is vonatkoznak.

II.

AZ EGYENRUHÁN VISELENDŐ JELZÉSEK

17. Sapkajelvények.

a) Tábournokoknál.

Kétoldalt búzakalász-koszorúval övezett nemzeti szín rajzolatú, Kossuth-címerrel stilizált pajzs. A jelvény közepén felül ötágú csillag, alul a búzakalász-koszorút kétoldalt tölgyfalomb díszíti. A jelvény színe a tányérsapkán arany, a köznapi és téli sapkán barna.

b) Rendőrségnél és kormányőrségnél

valamennyi sapkán:

kétoldalt bronz színű búzakalással övezett, világoskék mezőből kiemelkedő ötágú vörös csillag. A csillag két alsó szára között — azokkal párhuzamosan — egymással szembenező két puská, a jelvény alján ívelt nemzeti színű szalag.

c) Határőrségnél

— a tányérsapkán és a téli sapkán:

tiszteknél arany, tiszthelyetteseknél ezüst, tiszteseknél bronz színű zsinórral övezett, közepén nemzeti színű mezőből kiemelkedő ötágú vörös csillag.

— a gyakorlósapkán:

zsinórral övezett, közepén nemzeti színű rajzolatból kiemelkedő ötágú csillag. A jelvény színe egységesen barna.

d) Tűzoltóságnál

— a tányérsapkán és a téli sapkán:

kétoldalt bronz színű búzakalással, ezen belül ugyanilyen színű zsinórral övezett világoskék mezőből kiemelkedő

ötágú vörös csillag. A jelvény közepén felül piros lángcsóva, alul nemzeti színű szalag.

- a gyakorló sapkán:
zsinórral övezett, középen nemzeti színű rajzolatból kiemelkedő ötágú csillag. A jelvény színe szürke.

A sapkajelvényt

- a tányérsapkán elől az állórész közepére,
- a téli sapkán a homlokrész közepére,
- a gyakorló sapkán felül a csúcsrészt
kell elhelyezni.

18. Állományjelzők:

Az egyenruházatokon rendfokozatra és szolgálati beosztásra való tekintet nélkül egységesen az alábbi állományjelzőket kell viselni.

a) Tábournokoknál:

arany színű, levélalakú tölgyfalomb. Az esőköpenyen és a gyakorlóruházaton azonos kivitelű, barna színű.

b) Rendőrségnél és kormányőrségnél:

arany színű, egymáson keresztbe helyezett, egymással szembenéző két puská.

c) Határőrségnél:

arany színű, határköre egymáson keresztbe helyezett, egymással szembenéző két géppisztoly. A 65 M. gyakorlóruházaton azonos kivitelű, barna színű.

d) Tűzoltóságnál:

arany színű, tűzoltógépjármű-fecskendő.

Az állományjelzőket az egyenruhán **csak a tényleges szolgálati viszonyban levők viselhetik.** A posztó köpenyen, továbbá a zártnyakú zubbonyon a hajtókára tűzve, a szövet köpenyen, a fésűs felöltőn és a nyitott fazonú zubbonyon a gallérra tűzve kell viselni az alábbiak szerint:

- posztó köpenyen a hajtókát a gallér végével párhuzamosan, a gallér végéig kiengedve, a hosszanti oldalának szélét (alsó csücskét) a gallértűzés vonalára helyezve kell felvarrni. Az állományjelzést a hajtóka hosszanti oldala elejére kell fel-tűzni;
- zártnyakú zubbonyon a hajtókát a gallér végéig kiengedve a hosszanti oldal szélétől 1 cm-re kell felvarrni. Az állomány-

- jelzést a hajtóka egyenes, illetve hosszanti oldala közepére kell feltűzni;
- szövet köpenyen a gallér sarkára merőlegesen — saroktól az állományjelző középpontjáig — 5 cm-re kell elhelyezni;
- fésűs felöltőn a gallér végek szélére, a szélétől, 1,5 cm-re középre;
- nyitott fazonú zubbonyon a gallér két végén kell elhelyezni. Az állományjelző alsó széle a kazur vonaltól, külső széle pedig a gallér szélétől 1 cm-re legyen.

Műbörköpenyen, esőköpenyen, fehér sávoly zubbonyon, ingblúzon, továbbá az egyenruházatként viselhető védőruházaton (motoros kabát, bunda) nem viselhető.

Az állományjelzők ábráit a 2. számú, a különböző ruházatokon való elhelyezésük módját az 5. számú melléklet ábrái tartalmazzák.

19. Szolgálati jelvények:

a) Kormányőr jelvény:

Arany (ezüst) szegélyű piros kerettel övezett, arany (ezüst) mezőben parlamentet ábrázoló jelvény. A tisztek arany, a tiszthelyettesek és tisztesek ezüst színben viselik. A jelvényt a zubbony jobb felső zsebtakarójának felső rávarrott részén, annak függőleges középvonalán felerősítve kell viselni.

Főtisztek, tisztek és zászlósok szolgálaton kívül is, tiszthelyettesek és tisztesek csak szolgálatban és díszelgés alkalmával viselhetik.

b) Körzeti megbízott jelvény:

Arany szegélyű, fehér gyűrűben kék mező. A fehér gyűrűben arany színű KÖRZETI MEGBÍZOTT felirat, a kék mező felett rendőrembléma.

A jelvényt a zubbony (ingblúz) jobb oldalán a zsebtakaró fölött úgy kell felerősíteni, hogy annak függőleges középvonala a zseb középvonalával egybeessen.

c) Idegen nyelvi jelvény:

Krómozott 5×1 cm-es téglalap alakú. A jelvény közepén fekete betűkkel a beszélt idegen nyelv felirata.

A jelvényt a zubbony (ingblúz) jobb felső zsebtakarójának felső rávarrott részén, annak függőleges középvonalában felerősítve kell viselni.

A szolgálati jelvények ábráit a 3. számú melléklet tartalmazza.

20. Rendfokozati jelzések:

A rendfokozati jelzéseket a köpeny, a felöltő és a zubbonyok bevarrt válszalagjainak, egyéb felsőruházatoknál (műbőrköpeny, esőköpeny, fehér sávoly zubbony, ingblúz stb.) felgombolható váll-lapon kell viselni.

Az egyenruha válszalagjain és váll-lapjain

— a tábornokok	25 mm-es ezüstsínű
— a főtiszték és alhadnagyk	20 mm-es ezüstsínű
— a tisztek	20 mm-es arany színű
— a zászlósok	15 mm-es arany színű
— a tiszthelyettesek	15 mm-es ezüstsínű
— a tisztesek	15 mm-es fehér színű

rangjelző csillagot viselnek. A 65 M. téli és nyári gyakorlóruházatokon viselt rangjelző csillagok mérete az előbbiekkal azonos, de barna színű.

A rangjelző csillagokat a válszalagok (váll-lapok) hossz tengelyében kell elhelyezni az alábbiak szerint:

- a tábornoki rendfokozat esetében az első csillagot a vállvarrástól 25 mm távolságra, a további csillagokat 30 mm-es,
- ezredesi rendfokozatúaknál az első csillagot a vállvarrástól 20 mm távolságra, a további csillagokat 30 mm-es,
- az alezredesi, az őrnagyi, a tiszti, az alhadnagyi és tisztesi rendfokozatok esetében az első csillagot a vállvarrástól 30 mm távolságra, a további csillagokat a 20 mm-es méretűeknél 30 mm-es, a 15 mm-es méretűeknél pedig 20 mm-es,
- a zászlósi és a tiszthelyettesi rendfokozatúaknál az első csillagot a harántirányban felerősített 10 mm-es ezüst paszománnytól a zászlósoknál 15 mm-re, a tiszthelyetteseknél 20 mm-re, a további csillagokat 20 mm-es

távolsággal kell felerősíteni. A távolságokat a csillagok középpontjától középpontjáig kell számítani.

A határőrség tisztesi rendfokozatú beosztottai rangjelző csillagának felerősítése a Magyar Néphadseregben alkalmazottal azonos.

A budapesti és a megyei rendőrkapitányságok közrendvédelmi és közlekedésrendészeti állományába, tiszthelyettesi beosztásba kinevezett próbaidős rendőrök, a próbaidő alatt — rendfokozatuktól függetlenül — csak rendfokozat nélküli váll-lapot (válszalagot) viselhetnek.

A tanintézetek hivatásos állományú hallgatói — a Rendőrtiszti Főiskola tiszthelyettes rendfokozatú hallgatói kivételével — saját rendfokozatukat viselik.

A főiskola tiszthelyettesi rendfokozatú hallgatói a tisztekével azonos vállszalagon (váll-lapon) az évfolyamot jelző „T” alakban elhelyezett 6 mm-es arany színű paszományt viselnek. Az első évfolyam jelzését a vállvarrástól 20 mm távolságra, a további évfolyamokét 5 mm-es távolsággal, harántirányban kell fel erősíteni.

A rendfokozati jelzéseket a 4. számú melléklet ábrái tartalmazák.

21. Testületi (fegyvernemi) színek.

Az egyenruházatokon az alábbi testületi színeket kell alkalmazni:

- a) **A határőrségnél füzöld** a hajtóka, a vállszalag (váll-lap) és a tányérsapka állórésze, továbbá a zubbonygallér és a tányérsapka karimájának paszpolozása.
- b) **A kormányőrségnél meggypiros (zászlópiros)** a hajtóka, a vállszalag (váll-lap) és a tányérsapka állórésze, továbbá a szövetköpeny, a nyitott fazonú zubbonygallér, a nadrágok és a tányérsapka karimájának paszpolozása.
- c) **A rendőrségnél világoskék** a hajtóka, a vállszalag (váll-lap) és a tányérsapka állórésze, továbbá a tiszt köpeny, a nyitott fazonú zubbonygallér, a nadrágok és a tányérsapka paszpolozása.
- d) **A tűzoltóságnál szürke alapon skarlátpiros**, szegélyezésű a hajtóka és a vállszalag (váll-lap), míg a tányérsapka karimája skarlátpiros paszpolozású.

22. Gombok:

A sapkán, a köpenyen (felöltőn) és a zubbonyon a Magyar Népköztársaság címerével ellátott gombokat kell viselni. A gombok színe a főtiszteknél, a tiszteknél és a zászlósoknál arany, a tiszt-helyetteseknél és a tiszteseknél ezüst. A gyakorlóöltözeten a ruházat színével megegyező gombokat kell viselni.

III.

KITÜNTETÉSEK, JELVÉNYEK VISELÉSE

23. A Belügyminisztérium hivatásos állományának tagjai egyenruhájukon a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, Minisztertanácsa és a fegyveres szervek miniszterei által adományozott kitüntetéseiket viselhetik.

Más minisztériumok és főhatóságok által adományozott, valamint a külföldi kitüntetések viselése csak engedéllyel történhet. A kitüntetés elfogadására, illetve viselésének engedélyezésére vonatkozó szabályokat a Személyzeti Munka Rendje tartalmazza.

24. A kitüntetéseket vagy azok szalagsávjait a 8. számú melléklet sorrendjében (rangsorolásban) kell viselni.

25. A kitüntetéseket eredeti formában (szalag és érem) — a zubbony bal oldalára feltűzve — csak

— a díszöltözeten és

— a társasági öltözeten

szabad viselni az alábbiak szerint:

a) **Egy kitüntetést** a felső zubbonyzseb fölé úgy kell feltűzni, hogy az érem alsó széle a zsebtakaró felső varrását érintse, függőlegesen pedig a zsebtakaró középvonalával egybeessen.

b) **Kettő—hat kitüntetést** a zseb függőleges középvonalától jobbra, illetve balra úgy kell feltűzni, hogy a magasabban rangsorolt kitüntetések a zubbony gombolásához közelebb kerüljenek. Az alacsonyabban rangsorolt kitüntetések éremtartó szalagjai félig a magasabban rangsorolt kitüntetések szalagjai alá kerüljenek.

Ha a kitüntetések hossza különböző, akkor a zsebtakaró felső varrását a leghosszabb kitüntetés alsó széle érintse. Egy sorba legfeljebb hat kitüntetés tűzhető fel.

- c) **Hatnál több kitüntetést** két- vagy több sorba kell feltűzni. A felső sorban mindig hat kitüntetés legyen.

Két sor esetén az alsó sorban levő kitüntetéseket olyan magasságban kell feltűzni hogy a zsebtakaró középső varrását a leghosszabb kitüntetés alsó széle érintse. Ennél több sor esetében a felerősítést a fenti elvek betartásával felfelé haladva kell elvégezni. Az alsó sorba kerülő kitüntetéseket a zseb középvonalától jobbra, illetve balra arányosan kell felerősíteni.

A kitüntetések felerősítését mindig az alsó sorral kell kezdeni. A felső sort annyival magasabban kell feltűzni, hogy az alsó sor éremtartó szalagjainak felső széle a felső sor érmeinek vízszintes középvonalába kerüljön.

26. A kitüntetések szalagsávjai — a zubbony bal oldalára feltűzve —

- a szolgálati öltözeten,
- a társasági öltözeten és
- a megengedett öltözeten

viselhetők. A szalagsávok eredeti (40×13 mm) és műanyagból — domborítottan — készült formában (23×10 mm) egyaránt viselhetők az alábbiak szerint:

- a) **Egy szalagsávot** közvetlenül a felső zubbonyzseb közepe fölé, a zsebtakaró felső varrásával párhuzamosan kell feltűzni.

- b) **Kettő-négy szalagsáv** esetében a magasabban rangsorolt kitüntetések szalagsávjai a zseb függőleges középvonalától jobbra, illetve balra kerüljenek. Ügyelni kell arra, hogy a szalagsávok a zseb függőleges középvonalához arányosan legyenek feltűzve.

Egy sorba legfeljebb négy szalagsáv tűzhető fel.

- c) **Négynél több szalagsáv** esetén először az alsó sorba kerülő szalagsávokat kell feltűzni a 26. a), b) pontokat figyelembe véve. A sorokat alulról felfelé haladva — egymást érintve — kell feltűzni úgy, hogy a szalagsávok egymást ne takarják.

A kitüntetések eredeti formában történő feltűzési módját a 6. számú, a szalagsávok elhelyezését a 7. számú melléklet ábrázolja.

27. Az egyenruhán — a 3. számú mellékleten szereplő szolgálati jelvényeken kívül — a 9. számú mellékletben felsorolt érmeket

és jelvényeket szabad viselni. Az ettől eltérő további jelvények viselését az illetékes parancsnok (BM II. főcsoportfőnöke, BM Határőrség országos parancsnoka, BM Tűzoltóság országos parancsnoka, BM Kormányőrség parancsnoka) engedélyezheti. Az egyedileg engedélyezett jelvények viselésének jogosultságára igazolványt kell kiadni, és abban annak rangsorolását meg kell határozni.

A jelvényeket a zubbony (ingblúz) jobb oldalán kell viselni.

A Magyar Partizán Emlékérmét, a Ságvári Endre Emlékérmét, a KISZ Érdemérmét és jelvényt, a munkásőri, a főiskolai, az akadémiai, a tisztképző iskolai, a KMB-, a kormányőr szolgálati, a különféle vizsgafokozati, az árvízvédelmi, a kiváló dolgozó és a Kilián Haditorna jelvények a felső zseben, a zsebtakaró alsó széle alatt viselhetők.

A táblázatban felsorolt jelvények feltűzése a szolgálati jelvények viselését nem gátolhatják.

28. A jelvények felerősítésének módja.

a) **Egy jelvényt** a zsebtakaró felső varrása fölé, illetve a zsebtakaró alsó széle alá úgy kell feltűzni, hogy az a zseb függőleges középvonalával egybeessen.

b) **Kettő vagy több jelvény** közül a magasabban rangsoroltat a zseb függőleges középvonalától balra (a zubbony gombolása felé), az alacsonyabban rangsoroltat pedig ettől jobbra kell feltűzni. Egy sorba csak annyi jelvény tűzhető fel, amennyi a zseb szélességében elfér. Ennél több jelvény esetén a fenti szabály az alsó sorra vonatkozik azzal, hogy a magasabban rangsorolt jelvényeket a felső sorba kell feltűzni.

29. A zubbony jobb oldalán hordható kitüntetéseknek és jelvényeknek együttes viselésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy a kitüntetések mindenkor magasabban rangsoroltak, ezért azokat a zubbony gombolásához közelebb kell feltűzni. Több sor esetében a kitüntetések mindig felülre (első helyre) kell felerősíteni.

30. Női egyenruhára a kitüntetések és a jelvényeket — a fentiek figyelembevételével — értelemszerűen kell felerősíteni.

IV.

AZ ÖLTÖZETI CIKKEK VISELÉSÉVEL KAPCSOLATOS KÖTÖTTSEGEK ÉS KÜLÖNLEGES ELŐÍRÁSOK

1. Sapkák:

- a) **Fésűs tányérsapka:** lóháton és nyitott gépjárművön utazáskor, valamint szolgálatban erős szél esetén az állszíjjal rögzíthető. Gyalogos kötelékben, járőrszolgálatban ezt a parancsnok egységesen elrendelheti.
- b) **Fehér tányérsapka (műrafia):** csak ingblúzhoz és fehér sávoly zubbonyhoz viselhető
- c) **Fehér tányérsapka (jeszter):** csak fehér jeszter zubbonyhoz viselhető.
- d) **Szőrmés téli sapka:** csak -5°C alatti hőmérsékletnél viselhető. Viselését a parancsnok alakzatban egységesen szabályozza. Nyitott gépjárművön a fülrész lehajtható. Belterületen, egységben a fülrész lehajtását a parancsnok engedélyezheti, alakzaton kívül lehajtva nem viselhető.

2. **Posztó köpeny:** közterületi szolgálatban csak a vegyesruhás normatípusba soroltak viselhetik.

3. **Műbőrköpeny:** közterületi szolgálatban csak hosszú vagy rövid műbőrköpeny hordható. Téli időszakban béléssel, az átmeneti időszakban bélés nélkül kell viselni.

Gépjárművön, vonaton és lovon teljesített szolgálatban csak rövid kivitelű viselhető.

Közterületi szolgálatban köpenyhez (posztó, műbőr) pantalló és cipő nem viselhető. (Kivétel a csizma viselés alól felmentettek és a hivatali szolgálatot ellátók.) Köpenyhez a bőrkesztyű viselése kötelező.

4. **Esőköpeny:** szolgálatban derékszíjjal, más alkalmakkor saját anyagból készült övvel viselhető.

Esős időben a tányérsapkán az esőköpeny anyagából készült sapkavédő is viselhető.

5. **Fehér sávoly zubbony:** Csak derékszík nélkül és fehér (műrafia) tányérsapkával viselhető.

Viselhető hozzá: színes ing kihajtott gallérral, fehér ing nyakkendővel, fehér cérnakesztyű, továbbá jeszter vagy fésűs pantalló.

6. **Fehér jeszter zubbony:** csak fehér jeszter tányérsapkával viselhető.

7. **Ingblúz:**

a) hosszú ujjú: kigombolt gallérral ing nélkül, pantallóval és csizmanadrággal, továbbá fésűs vagy fehér (műrafia) tányérsapkával viselhető. Hűvös időben színes inggel és nyakkendővel is hordható.

b) rövid ujjú fehér: csak kigombolt gallérral ing nélkül és fehér tányérsapkával viselhető. Szolgálatban csak jeszter, megengedett öltözetként fésűs pantallóval is hordható.

c) rövid ujjú színes: (csak a kormányőrségnél) szolgálaton kívül, megengedett öltözetként ing nélkül, pantallóval viselhető.

8. **Kesztyű:** díszöltözethez (alakzatban és alakzaton kívül) viselése mindenkor kötelező. A parancsnok egységesen fehér cérna vagy bőrkesztyű viselését elrendelheti.

Fehér zubbonyhoz, csak fehér kesztyű viselhető.

Ingblúzhhoz kesztyűt, csak a közlekedést irányító rendőrök viselhetnek.

9. **Zokni, harisnya:** csak a rendszeresített egyszínű zokni (harisnya) — rendőrségnél: sötétszürke vagy fekete, tűzoltóságnál: sötétszürke, kormányőrségnél: drapp — viselhető.

A női egyenruhához sima kötésű, mogyorószínű nylon harisnya is viselhető.

10. **Lábbeli:** egyenruhához — szolgálatban és szolgálaton kívül egyaránt — csak a rendszeresített színű és fazonú lábbeli viselhető.

Női egyenruhához társasági és megengedett öltözetként — tesztületnél rendszeresített színű — sima felsőrésű (díszítés nélküli) bokszbőrből készült körömcipő is viselhető.

Orvosi igazolással gyógylábbeli használata engedélyezhető.

11. **Derékszíj:** szolgálati és díszöltözethez vállszíjjal, ingblúzhoz vállszíj nélkül kell viselni.

Hivatali helyiségben, tanteremben, a szolgálat pihenő idején viselése nem kötelező.

12. **Térképtáska:** csak szolgálatban a hordszíjon — jobb vállról a bal oldalra átmenően — viselhető.

13. **Járórtáska:**

a) kisméretű: bal oldalon a derékszíjra csatolva — csak szolgálatban — viselhető.

b) nagyméretű: viselése azonos a 12. pontban foglaltakkal.

14. **Sarkantyú szíjjal:** csak lovas szolgálatban, a szolgálat időtartama alatt viselhető.

15. **Napszemüveg:** szolgálatban csak azok viselhetik, akiknek az munkavédelmi cikként elő van írva, továbbá akiknek azt az orvos egészségügyi okok miatt javasolta.

Szolgálaton kívül egyenruhában a gyógyszerüveghez hasonló — az általánosan elfogadott és a közízlésnek megfelelő — napszemüveg viselhető.

16. **Gyászszalag:** Az egyenruhán csak temetés alkalmával viselhető.

A BM állományában tényleges szolgálatot teljesített, vagy nyugállományú temetésére diszkiszeretül kirendeltek — ha erre külön parancs intézkedik — a bal felső karjukon fekete szegélyű vörösszínű gyászkarszalagot viseljenek.

Elhunyt hozzátartozó temetésén a zubbony (köpeny) bal fazonján 1 cm széles fekete gyászszalag viselhető.

17. **Egyéb általános előírások és kötöttségek:**

a) Az egyenruházati és felszerelési cikkeknek a jóváhagyott szabványtól bármilyen eltérést okozó megváltoztatása vagy átalakítása tilos.

b) Éjszakai szolgálatban — általában — fehér tányérsapka, fehér zubbony és fehér ingblúz nem viselhető.

c) A szolgálati felszerelést, szolgálatban, indulás előtt — a szolgálati feladatoktól függően — a közvetlen parancsnok határozza meg.

d) Védőruházat viselését az arra igényjogosultak részére — a motoros védőöltözet kivételével — az időjárástól függően a közvetlen szolgálati parancsnok engedélyezi.

Szolgálaton kívül védőruházatot viselni nem szabad.

ÖLTÖZKÖDÉSI TÁBLAZAT

a Belügyminisztérium tábornokai részére

1. számú táblázat

A ruházati cikkek megnevezése	Szolgálati öltözet				Díszöltözet				Társasági öltözet	
	Ellenőrző és hivatali szolgálatban, csapatszemplén stb.		Kiképzési összevonásokon, lökiképzéseken, gyakorlatokon stb.		Díszkivonuláson, díszszemlén, csapatszemplé átadása — átvételekor stb.		Díszelgés, díszszemle alkalmával, koszorúzási ünnepségeken, temetéseken, gyászévfordulókon stb.		Szolgálaton kívül, közületi és társadalmi szervek rendezvényein, családi jellegű ünnepélyes alkalmakkor (pl. esküvő) szórakozóhelyeken stb.	
	télen	nyáron	télen	nyáron	télen	nyáron	télen	nyáron	télen	nyáron
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	I. Általánosan									
Társasági sapka	+	+			+	+	+	+	+	+
Téli sapka	+		+				+		+	
65. M. sávoly gyakorlósapka				+						
Köpeny	+				+		+		+	
Felöltő	+						+		+	
Esőköpeny		+		+		+		+		+
Társasági zubbony	+	+			+	+	+		+	+
Társasági pantalló		+					+	+	+	+
Lovaglónadrág	+				+	+				
Jester zubbony		+						+		+
Jester pantalló		+						+		+
65. M. kabát huzat			+							
65. M. gyakorlózubbony			+	+						
65. M. kabátbélés			+							
65. M. gyakorlónadrág			+	+						
65. M. nadrágbélés			+							
Ingblúz		+								
Kesztyű bélelt	+				+		+		+	
Kesztyű béleletlen		+				+		+		+
65. M. kötött kesztyű			+					+		
Fehér ing	+	+			+	+	+	+	+	+
Színes ing			+	+						
Nyakkendő	+	+			+	+	+	+	+	+
Nyaksál	+						+		+	

Bokszesizma
65. M. bakancs
Félcipő
Derekcsíj

+		+	+	+	+		+	+		+	+
+	+	+	+	+	+		+	+		+	+
II. Hivatalban											
A társasági és szolgálati öltözet bármely változata viselhető, felszerelési cikkek nélkül											
A kitüntetések szalagsávjai viselhetők						A kitüntetések eredeti formában viselhetők				A kitüntetések szalagsávjai, vagy külön utasítás esetén eredeti formában viselhetők	

Megjegyzés:

1. Nyáron a társasági öltözethez fehér kesztyű viselhető.
2. A felöltő az időjárástól függően az átmeneti időszakban viselhető.
3. A 4. és 5. hasáb szerinti öltözet csak azok részére kötelező, akik 65. M. ruházati cikkekből ellátást kaptak.
4. Az esőköpeny díszöltözetként „alakzatban” csak akkor viselhető, ha az illetékes parancsnok elrendeli.

ÖLTÖZKÖDÉSI TÁBLÁZAT

a rendőrség egyenruha viselésre jogosult tagjai részére

2. számú táblázat

A ruházati cikkek megnevezése	Szolgálati öltözet						Diszöltözet						Társasági öltözet						Megengedett öltözet					
	Ór, járőr, kíséző ór, felügyeleti, ellenőrző, hivatali szolgálatot ellátók részére a közvetlen szolgálati előjáró intézkedése szerint						Díszszemlén, díszkivonuláson, díszőrségben, csapatzászló átadása — átvételekor, temetéskor az illetékes parancsnok, illetve a díszelző egység parancsnokának intézkedése szerint						Felügyeleti szolgálatban kötelező, közületi és társadalmi szervek rendezvényein, illetve egyéb ünnepélyes alkalmakkor						Szolgálaton kívül az alkalomnak és az időjárásnak megfelelően viselendő a vonatkozó szabályok betartásával					
	nyáron		télen		átm. idő		nyáron		télen		átm. idő		nyáron		télen		átm. idő		nyáron		télen		átm. idő	
	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Fésűs tányérsapka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Fehér tányérsapka műrafia	+	+																	+	+				
Fehér tányérsapka jester																			+	+				
Szőrmés téli sapka			+	+											+	+					+	+		
Posztó köpeny					+	+			+	+	+	+					+	+			+	+	+	+
Műbőr köpeny hosszú			+	+	+	+															+	+	+	+
Műbőr köpeny rövid			+	+	+	+															+	+	+	+
Fésűs felöltő															+	+	+	+			+	+	+	+
Esőköpeny	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Fésűs zubbony	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Fésűs pantalló	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Fésűs csizmanadrág	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Jester zubbony	+	+			+												+	+			+	+		
Jester pantalló	+	+			+												+	+			+	+		
Jester zubbony fehér																	+	+			+	+		
Fehér zubbony sávoly	+	+															+	+			+	+		
Téli zubbony			+	+	+	+															+	+	+	+
Téli csizmanadrág			+	+	+	+															+	+	+	+
Ingblúz szürke	+	+																			+	+		
Ingblúz fehér rövid ujjú	+	+																			+	+		
Bőrkesztyű			+	+	+	+			+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
Fehér cérnakesztyű	+	+					+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ing fehér	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ing szürke	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Nyakkendő	+	+			+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Nyaksál			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Bokszcsizma		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+			
Gyakorlócsizma		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
Félcipő		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
Magasszárú cipő		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
Derékszíj		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
Bukósívak (motoros)	7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
Műbőrruha (motoros)	7																								
Bőrkesztyű (motoros)	7				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
Bunda	8																								
Halínacsizma	9				+																				
Órbotos	8					+																			
Esőköpeny fehér	10		+																						
Közlekedési kezelő fehér	10					+																			
Napszemüveg	11		+	+																					
Szolgálati jelvény (KMB)	12		+	+																					
		A kitüntetések szalagsávjai viselhetők						A kitüntetések eredeti formában viselhetők						A kitüntetések eredeti formában és szalagsávjai egyaránt viselhetők. Csak az adományozott jelvények viselhetők						A kitüntetések szalagsávjai viselhetők					

- 1 Viselése felügyeleti szolgálatban nem kötelező.
 - 2 Csak csizmával viselhető.
 - 3 Diszöltözethez csak a díszelző egység parancsnokának külön rendelkezése szerint viselhető.
 - 4 Viselése a Készenléti Rendőri Ezred állománya részére szolgálati öltözetként nem kötelező.
 - 5 Diszöltözethez viselése kötelező. Télen és átmeneti időszakban a bőr- vagy fehér cernakesztyű viseléséről a díszelző egység parancsnoka dönt.
 - 6 Viselése köpenyhez (posztó, műbőr) kötelező. Diszöltözethez csak alakzaton kívül viselhető.
 - 7 Csak motoros szolgálatban viselhető.
 - 8 Csak őrszolgálatban viselhető.
 - 9 Csak ór- és motoros szolgálatban viselhető.
 - 10 A szervezetszerű forgalomirányító szolgálatot teljesítők viselhetik.
 - 11 Csak közlekedési és vízrendészeti szolgálatban, valamint gépjárművezetés közben viselhető.
 - 12 Csak körzeti megbízottak viselhetik.
- A nők öltözetét a táblázat alapján értelemszerűen kell meghatározni.

ÖLTÖZKÖDÉSI TÁBLÁZAT a tűzoltóság egyenruha viselésre jogosult tagjai részére

3. számú táblázat

A ruházati cikkek megnevezése		Szolgálati öltözet						Diszöltözet						Társasági öltözet						Megengedett öltözet					
		Készültségi, ór, ügyeleti, ellenőrző és hivatali szolgálót ellátók részére a közvetlen előljáró intézkedése szerint						Díszszemlén, díszkivonuláson, díszrészben, csapatzászló átadása – átvételkor, temetésekor az illetékes parancsnok, illetve a díszelő egység parancsnokának intézkedése szerint						Felügyeleti szolgálatban. Közületi és társadalmi szervek rendezvényein, illetve egyéb ünnepélyes alkalmakkor						Szolgálaton kívül az alkalomnak és az időjárásnak megfelelően a vonatkozó szabályok betartásával					
1		nyáron		télen		átm. idő		nyáron		télen		átm. idő		nyáron		télen		átm. idő		nyáron		télen		átm. idő	
		ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts
		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Fésűs tányérsapka	1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Gyakorlósapka	2	+	+																						
Szőrmés téli sapka	3									+	+					+	+					+	+		
Műanyag sisak	4	+	+	+	+	+	+															+	+		
Mászóöv	4	+	+	+	+	+	+																		
Vízmentes kabát	4	+	+	+	+	+	+																		
Paplankabát	2, 4					+																			
Műbőr köpeny hosszú	1					+	+																+	+	
Műbőr köpeny rövid	5				+	+	+	+															+	+	
Posztó köpeny										+	+												+	+	
Fésűs felöltő																							+	+	
Esőköpeny	1, 6	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Fésűs zubbony	1	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Fésűs pantalló	1	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Fésűs csizmanadrág	1				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Jester zubbony	1	+	+			+												+	+			+	+	+	
Jester pantalló	1	+	+			+												+	+			+	+	+	
Jester zubbony fehér															+			+							
Téli zubbony						+	+	+	+	+	+	+	+									+	+	+	
Téli csizmanadrág						+	+	+	+	+	+	+	+									+	+	+	
Gyakorlózubbony	7	+	+		+	+	+																		
Gyakorlónadrág	7	+	+		+	+	+																		
Inglúz szürke	1, 8	+	+																			+	+		
Bőrkesztyű	9				+	+				+	+	+	+				+	+	+	+		+	+	+	
Kötött kesztyű							+																		
Fehér ing	1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

ÖLTÖZKÖDÉSI TÁBLÁZAT a kormányőrség egyenruha viselésre jogosult tagjai részére

4. számú táblázat

A ruházati cikkek megnevezése	Szolgálati öltözet							Díszöltözet							Társasági öltözet							Megengedett öltözet																			
	Ór, járőr, ügyeleti és egyéb szolgálatban a közvetlen szolgálati előjáró intézkedése szerint							Díszszemlén, díszkivonuláson, díszőrségben, csapatzászló átadása – átvételkor, temetéskor az illetékes parancsnok, illetve a díszelgő egység parancsnokának intézkedése szerint							Közületi és társadalmi szervek rendezvényein és egyéb ünnepélyes alkalmakkor viselhető, továbbá ha az illetékes parancsnok elrendeli							Szolgálaton kívül az alkalomnak és az időjárásnak megfelelően a vonatkozó szabályok betartásával																			
nyáron							télen							átm. idő							nyáron							télen							átm. idő						
ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts	ti	tts										
1							2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25											
Fésűs tányérsapka			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+										
Fehér jester tányérsapka																																									
Szőrmés téli sapka																																									
Fésűs köpeny „Zrínyi”	1																																								
Műbőr köpeny hosszú																																									
Fésűs felöltő																																									
Esőköpeny	2	+	+																																						
Fésűs zubbony nyitott	1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+										
Fésűs zubbony zárt	3																																								
Fésűs pantalló	1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+										
Fésűs csizmanadrág	3																																								
Téli zubbony																																									
Téli csizmanadrág																																									
Jester zubbony zárt		+	+																																						
Jester pantalló		+	+																																						
Jester csizmanadrág																																									
Jester zubbony fehér																																									
Inglúz hosszú ujjú		+	+																																						
Inglúz rövid ujjú																																									
Bőrkesztyű				+	+	+	+																																		

[illegible]

- 1 Szolgálati öltözetként csak a vegyesruhás normatípusba soroltak viselhetik.
- 2 Díszöltözethez csak a díszelgő **egység parancsnoka** külön rendelkezése alapján viselhető.
- 3 Szolgálati öltözetként csak a főtisztek viselhetik.
- 4 Díszöltözethez csak alakzaton kívül viselhető.
- Díszőr szolgálatban csak zártfazonú fésűs zubbony, csizmanadrág, valamint díszöv és fehér cérnakesztyű viselhető.
- A nők öltöztetését a táblázat alapján értelemszerűen kell meghatározni.

HK. 21/75. BM pos.

ÖLTÖZKÖDÉSI TÁBLÁZAT

a BM tanalakulatok egyenruha viselésre kötelezett tagjai részére

5. számú táblázat

A ruházati cikkek megnevezése	Szolgálati öltözet					Díszöltözet					Társasági öltözet		
	Készültségi, ór. járór, ügyeleti és egyéb szolgálatban a közvetlen szolgálati előjáró intézkedése szerint					Díszszemlén, dísz- kivonuláson, díszőrségben, csapatzászló átadása — átvételekor, temetéskor az illetékes parancsnok, illetve a díszelő egység parancs- nokának intézkedése szerint					Közületi és társa- dalmi szervek rendezvényein és egyéb ünnepélyes alkalmakkor vi- sehető, továbbá ha az illetékes parancsnok elrendeli		
	nyáron		télen		átm. idő áltá- nosan	nyáron áltá- nosan	télen		átm. idő áltá- nosan	nyáron	télen	átm. idő	
	„A” változat	„B” változat	„A” változat	„B” változat			„A” változat	„B” változat					
	általános												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Fésűs tányérsapka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Téli szőrmés sapka			+				+					+	
Posztó köpeny			+	+	+		+	+	+	+		+	+
Műbőr köpeny hosszú			+	+	+								
Műbőr köpeny rövid			+	+	+								
Fésűs felöltő												+	+
Esőköpeny	+	+			+	+			+	+	+	+	+
Fésűs zubbony				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Fésűs pantalló	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+
Fésűs csizmanadrág					+		+		+				
Jeszter zubbony		+									+		
Jeszter pantalló	+	+									+		
Téli zubbony			+		+								
Téli csizmanadrág			+		+								
Inglúz színes	+												
Inglúz fehér	+												
Bőrkesztyű			+	+			+	+	+	+		+	+
Fehér cérnakesztyű						+				+			
Fehér ing						+	+	+	+	+	+	+	+
Színes ing		+	+	+	+								

Nyakkendő	1		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Nyaksál				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bokszcsizma						+	+	+	+	+	+	+	+	+
Félcipő		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
Derékszíj		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
		A kitüntetések szalagsávjai viselhetők					A kitüntetések eredeti formában viselhetők					A kitüntetések eredeti formában és szalagsávjai egyaránt viselhe- tők. Csak az ado- mányozott jelvé- nyek viselhetők		

1 Díszöltözethez csak alakzaton kívül viselhető.

2 Díszöltözethez csak a díszelgő egység parancsnokának külön rendelkezése szerint viselhető.

— A tanintézetek hallgatói a testületüknek megfelelő színű egyenruházatot viselik. A keki ruházati normába soroltak posztó köpeny helyett, fésűs „Zrínyi” köpenyt viselnek.

— Tantermi és egyéb kötött foglalkozásokon a hallgatók öltözetét, az évszaktól és az időjárástól függően az „Öltözködési Szabályzat” előírásainak figyelembevételével a tanintézetparancsnoka határozza meg.

— A hallgatók részére biztosított védőruházat és gyakorlóöltözet az iskola területén, órszolgálatban, továbbá terepfoglalkozás alkalmával viselhető.

— A tanintézet parancsnoka a gyakorló ruházat viselését karhatalmi feladat ellátása során is engedélyezheti.

— A nők öltözetét a táblázat alapján értelemszerűen kell meghatározni.

MELLÉKLETEK

SAPKAJELVÉNYEK

TÁBORNOKI

Társasági sapkára

Köznapi és téli sapkára

RENDŐRSÉG, KORMÁNYŐRSÉG

Tányér- és téli sapkára

HATÁRŐRSÉG

Tiszti

Tiszthelyettesi
tányér- és téli sapkára

Tisztési

TÜZOLTÓSÁG

Tányér- és téli sapkára

ÁLLOMÁNYJELZÉSEK

TÁBORNOKOK

RENDŐRSÉG, KORMÁNYŐRSÉG

HATÁRŐRSÉG

Társasági és szolgálati

ruházatra

Gyakorló

TÜZOLTÓSÁG

SZOLGÁLATI JELVÉNYEK

Kormányőr szolgálati jelvények

Körzeti megbízott jelvény

DEUTSCH

Idegen nyelvi jelvény

RENDFOKOZATI JELZÉSEK

TÁBORNOKOK

Vezérezredes

Altábornagy

Vezérőrnagy

RENDŐRSÉG

Ezredes

Alezredes

Őrnagy

Százados

Főhadnagy

Hadnagy

Alhadnagy

Törzszászlós

Zászlós

Főtörzsőrmester

Törzsőrmester

Örmester

Szakaszvezető

Tizedes

Őrvezető

Rendfokozat nélküli

BM FŐISKOLAI HALLGATÓK

IV. évfolyam

III. évfolyam

II. évfolyam

I. évfolyam (előkészítő)

TŰZOLTÓSÁG

Ezredes

Alezredes

Őrnagy

Százados

Főhadnagy

Hadnagy

Alhadnagy

Törzszászlós

Zászlós

Főtörzsőrmester

Törzsőrmester

Őrmester

Szakaszvezető

Tizedes

Őrvezető

BM TŰZOLTÓ TISZTKÉPZŐ ISKOLA

II. évfolyam

I. évfolyam

KORMÁNYŐRSÉG

Ezredes

Alezredes

Őrnagy

Százados

Főhadnagy

Hadnagy

Alhadnagy

Törzszászlós

Zászlós

Főtörzsőrmester

Törzsőrmester

Őrmester

Szakaszvezető

Tizedes

Őrvezető

BM FŐISKOLAI HALLGATÓK

IV. évfolyam

III. évfolyam

II. évfolyam

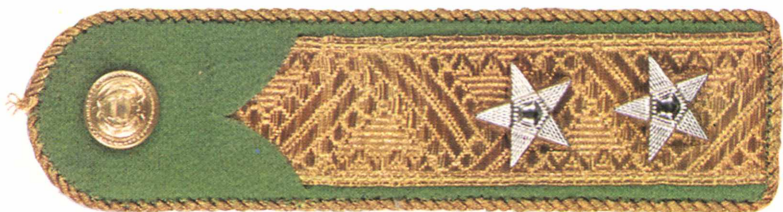

I. évfolyam (előkészítő)

HATÁRŐRSÉG

Ezredes

Alezredes

Őrnagy

Százados

Főhadnagy

Hadnagy

Alhadnagy

Törzszászlós

Zászlós

Főtörzsőrmester

Törzsőrmester

Őrmester

Szakaszvezető

Tizedes

Őrvezető

BM FŐISKOLAI HALLGATÓK

IV. évfolyam

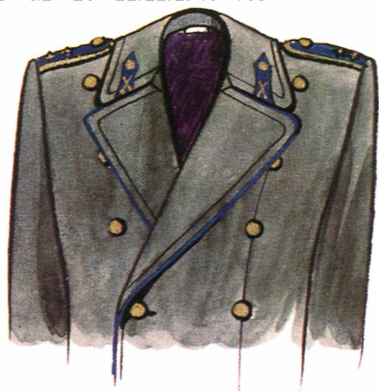
III. évfolyam

II. évfolyam

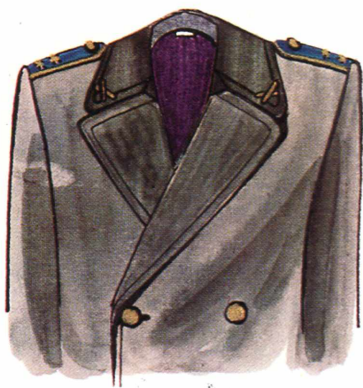
I. évfolyam (előkészítő)

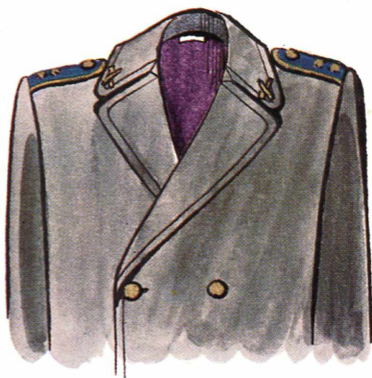
Posztó köpeny

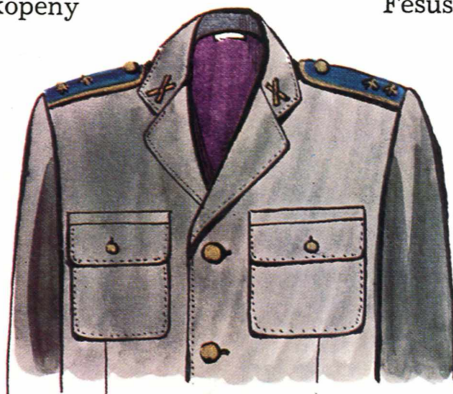
Zártnyakú zubbony

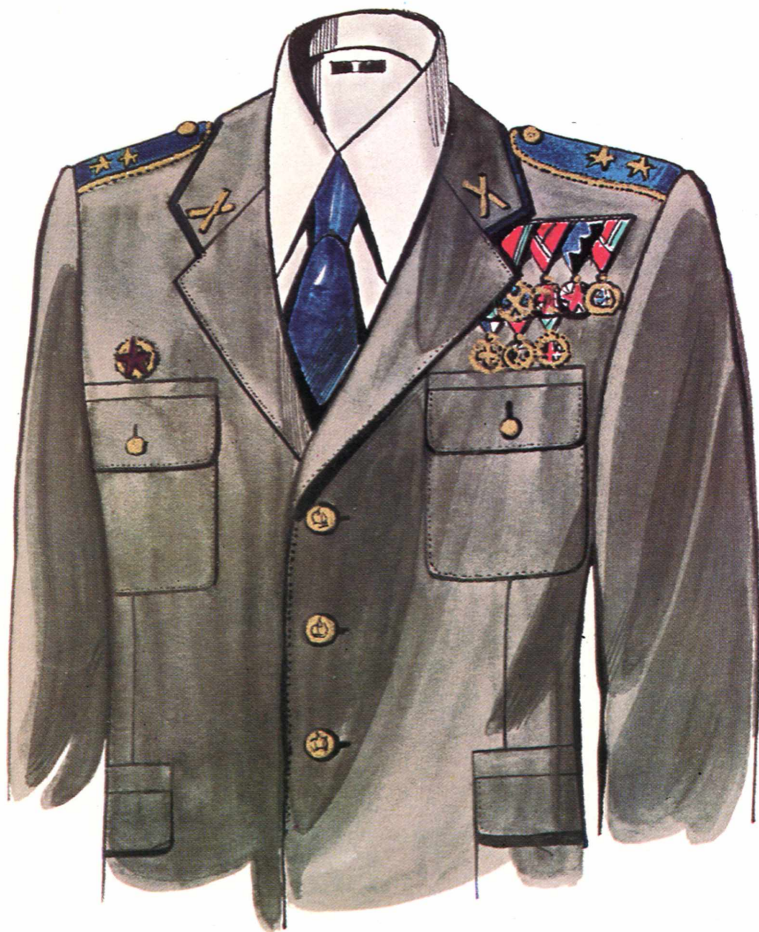
Szövet köpeny

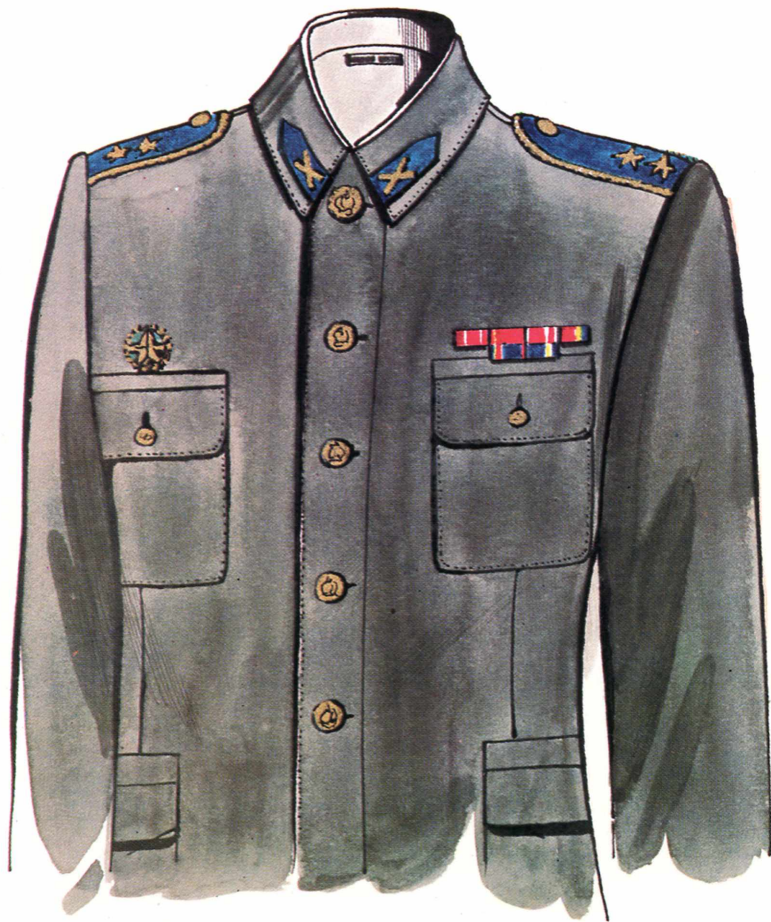
Fésűs felöltő

Nyitott fazonú
zubbony

Kitüntetés és jelvény
díszöltözeten

Kitüntetés szalagsávjai
szolgálati öltözeten

KITÜNTETÉSEK VISELÉSI SORRENDJE

(bal oldalon)

1. Szocialista Munka Hőse
2. Magyar Népköztársaság Érdemrendje
3. Magyar Népköztársaság Zászlórendje I. fokozata
4. Szocialista Hazáért Érdemrend
5. Magyar Népköztársasági Érdemrend I. fokozata
6. Kossuth Érdemrend I. osztálya
7. Munka Vörös Zászló Érdemrendje — Vörös Zászló Érdemrend —
8. Magyar Népköztársaság Zászlórendje II. fokozata
9. Magyar Népköztársasági Érdemrend II. fokozata
10. Magyar Szabadság Érdemrend ezüst fokozata
11. Kossuth Érdemrend II. osztálya
12. Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem
13. Munka Érdemrend arany fokozata — Munka Érdemrend — Vörös Csillag Érdemrend
14. Magyar Népköztársaság Zászlórendje III. fokozata
15. Magyar Munka Érdemrend arany fokozata
16. Magyar Népköztársasági Érdemrend III. fokozata
17. Kossuth Érdemrend III. osztálya
18. Magyar Népköztársaság Zászlórendje IV. fokozata
19. Magyar Népköztársasági Érdemrend IV. fokozata
20. Magyar Szabadság Érdemrend bronz fokozata
21. Magyar Munka Érdemrend ezüst fokozata
22. Magyar Népköztársaság Zászlórendje V. fokozata
23. Magyar Népköztársasági Érdemrend V. fokozata
24. Munka Érdemrend ezüst fokozata — „Szocialista Munkáért” Érdemérem — Kiváló Szolgálatért Érdemrend — „Kiváló Szolgálatért” Érdemérem
25. Magyar Népköztársasági Érdemérem arany fokozata
26. Magyar Munka Érdemrend bronz fokozata

27. Magyar Népköztársasági Sportérdemérem arany fokozata
28. Munka Érdemrend bronz fokozata — Munka Érdemérem — Szolgálati Érdemérem
29. Magyar Népköztársasági Érdemérem ezüst fokozata
30. Magyar Munka Érdemérem
31. Magyar Népköztársasági Sportérdemérem ezüst fokozata
32. Magyar Népköztársasági Érdemérem bronz fokozata
33. Magyar Népköztársasági Sportérdemérem bronzfokozata
34. „48-as Díszérem”
35. Tanácsköztársasági Emlékérem
36. Felszabadulási Jubileumi Emlékérem
37. Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata
38. Szolgálati Érdemérem 25 év után
39. Haza Szolgálatáért Érdemérem ezüst fokozata
40. Szolgálati Érdemérem 20 év után
41. Haza Szolgálatáért Érdemérem bronz fokozata
42. Szolgálati Érdemérem 15 év után
43. Szolgálati Érdemérem 10 év után
44. Árvízvédelmi Emlékérem
45. Közbiztonsági Érem arany fokozata
46. Tűzrendészeti Érem arany fokozata
47. Közbiztonsági Érem ezüst fokozata
48. Tűzrendészeti Érem ezüst fokozata
49. Közbiztonsági Érem bronz fokozata
50. Tűzrendészeti Érem bronz fokozata

Jobb oldalon kell viselni:

A Köztársasági Elnök Elismerésének (arany, ezüst, bronz) koszorúját.

ÉRMEK, JELVÉNYEK VISELÉSI SORRENDJE

(jobb oldalon)

1. Magyar Partizán Emlékérem
2. „Ságvári Endre” Emlékérem
3. Aranykoszorús KISZ-jelvény
4. Munkásóri jelvény
5. Egyetemi (főiskolai) jelvény
6. BM Akadémiai jelvény
7. HM Akadémiai jelvény
8. BM „Kun Béla” Tiszthelyettesképző Iskola jelvény
9. Kiváló orvos (gyógyszerész) jelvény
10. Repülőgépvezetői jelvény (arany 1-es, arany 2-es)
11. Repülő Műszaki jelvény (ezüst 1-es, ezüst 2-es)
12. Vízügyi Vizsgafokozati jelvény (arany, ezüst, bronz)
13. Árvízvédelmi jelvény
14. Kiváló dolgozó jelvény
15. Kiváló gépkocsivezetői jelvény (1., 2., 3. osztály)
16. Balesetmentes Közlekedésért jelvény (I., II., III. fokozat)
17. „Kilián” Haditorna jelvény
18. Díszszemle jelvény